

Kedvesórák

SZÉPIRODALMI, GAZDASÁGI ÉS ISMERETTERJESZTŐ
KÉPES HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Minden előfizető a „Nemzeti Baleset” Biztosító Részvénytársaságnál baleset ellen, halál vagy rokkantság esetére 2000—2000 koronára van biztosítva. Ezen kedvezmény csak is az eredeti árban rendelt előfizetőknek szól.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
VII. ker., Kertész-utca 35. szám.
Ide intézendők az előfizetések, legczélszerűbben posta-
utalvánnyal, levelek, reklamációk stb.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
FARAGÓ SIMON.

Előfizetési árak
a regénymelléklettel együtt:
Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 frt 50 kr.

REGÉNY.
(9. folytatás.)

A BOHÓCZ LELKE.

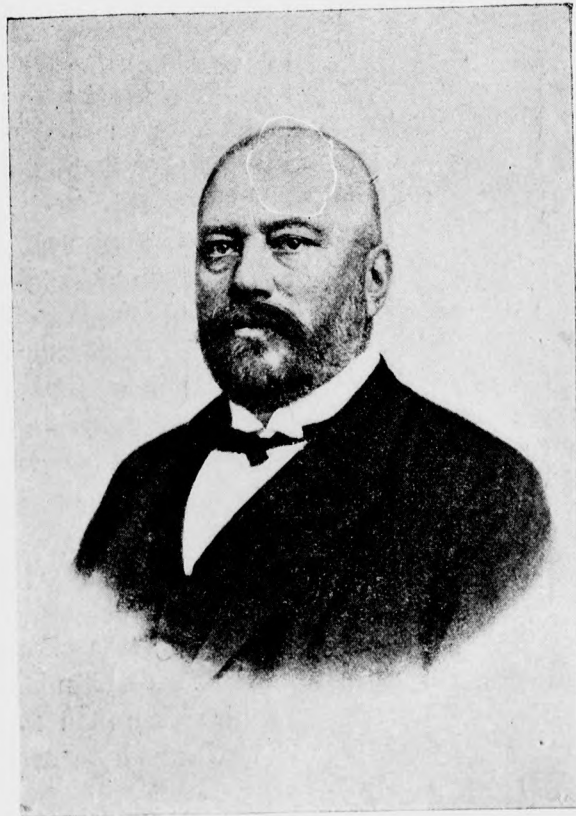
Irta: RUDNYÁNSZKY GYULA.

V. Veronkám, vigyázz, eltévedsz, ne siess úgy; — kiabált a bohóc zsebkendővel; de hiába, az emberáradat a leányt már elsodorta és minél inkább igyekeztek a nyomába jutni, annál meszebb kerültek tőle.

— Ez az ostoba divat! — dünnyögte Very Happy mérgesen és eszébe jutott az a régi idő, mikor Miss Lilien körül tolongott ilyen sok ember és a manége szélén a kaczer asszonyt valósággal eltorlaszolta az udvarlók hada.

Veron, mikor bejutott az istállóba, a hol két sorban álltak a szebbnél-szebb iskolázott lovak, csaknem sirva fakadt a boldogságtól. Azon a keskeny uton hirtelen feltámadtak gyermekkori emlékei. Világosan emlékezett mindenre, mintha tegnap történt volna. Ah, ez a levegő, a nyergelt lovak ideges kapálása, a tiszta, friss szalma a lovak alatt, a fehér bőrkantárok, az elválasztó oszlo-

Dr. SCHMIDT JÓZSEF.

pokhoz támaszkodó lovászlegények és a zsebongó, tolakodó, báméskodó közönség, — mindez szakasztott a régi. Nem változott semmi ebben a bűvös világban, csak éppen ő nem ül ott a vizes hordó tetején s nem majszolja a ezukorkákat, melyekkel teletömték egykor a markát, a zsebeit, a kötényét.

Sóvárgó pillantással kereste a kékre festett vizes hordót és a hogy így körülnézett, észrevette a tömegben Morelt, a ragyás Góliátot, a ki egy fejjel emelkedett ki s a szünet alatt is folyvást bohóc csínyeken törte az eszét.

— Morel! Morel! — kiabált Veronka csengő hangon.

A komédiás megismerte a leány édes hangját, melynek zenéje hetek óta ott zsongott a szive mélyén és minden udvariasságról megfeledkezve, nyersen lökdösődött jobbra-balra, hogy oda-juthasson szive bálványához.

A leány majdnem a nyakába ugrott.

— Morel, Morel, de szép és kellemes világ ez, jaj, de szép!

— Ugy-e mondtam? — szolt a bolond büszkén. — Látja, ez való magának. Micsoda karriért csinálva itt. Nem is értem az öreget, mit rejtegeti magát? Hiszen az anyja is ezen a pályán aratta diadalait és Very Happy is a deszkákon szerzett vagyont, dicsőséget. Jöjjön, aranyos Veronkám, adja ide a kezét, majd elvezetem a kilencz arábiai feketehez. Csodás lovak, csodás lovak! A kilencz muzsa, ez a nevük.

Morel ugyszólván keresztül emelte a tömegen a leányt és Veronka hálás odaadással simult hozzá.

— Maradjon itt, maradjon itt! — susogta a frakkos August, epedő pillantást vetve Veronkára. — Hej! ha maga vezetné elő a szabadon idomiott kilencz muzsát! Ez lenne ám a hatás!

Veron szédült a sok beszédttől és idegesen kapaszkodott a komédiásba.

Egyszerre ott voltak a külön istálló előtt, melyben a társulat gyöngyét, a kilencz arábiai fekete csődört tartották. Ide csupán a beavatottak, a gavallér sportsmanek, a czirkusz habituúi jutottak be.

— Nos? — kérdezte Morel. — Ugy-e?

— De jó lenne! Még álomnak is szép! — suttogta a leány és áhitattal közeledett a kilencz remek állathoz.

Egy pár habitué csettintett a nyelvével és fölesipette a monokliját.

De Veron rájuk sem hederített, csak a kilencz muzsát bámulta.

Morel sorba megnevezte a lovakat.

— Ez Erato, ez Thália, ez Terpsichoré.

— Terpsichoré, a táncz muzsája. Megesókolom, megesókolom!

Az anyja jutott eszébe és odarohant, hogy megesókolja Terpsichorét.

De a ló nem volt hozzászokva az ilyen látogatásokhoz, megijedt a leány sebes mozdulatától és belekapott a karjába.

Veronka iszonyut sikoltott, a többi nyolcz ló is ágaskodni kezdett és a kilencz muzsa agyon-tapossa a közjük keveredett leányt, ha e pillanatban egy izmos kéz meg nem ragadja és ki nem emeli a lovak közül.

Ölébe fogta a halálra rémült Veronkát és csak az ajtónál tette le édes terhét.

— Nem vérzik a karja? — kérdezte gyöngéden az atléta-erejű életmentő.

Veron reszketve gyürte föl a ruháját. Káprázató fehér, gömbölyü karján szerencsére csak egy-két szederjes kék folt látszott, a ló fogai nem értek a husához.

Veron hálásan pillantott lovagjára, a ki ekkor udvariasan megemelte a kalapját és bemutatta magát:

— Tarhegyi Zubor Dezső, tartalékos huszárhadnagy.

Veron már ekkor magához tért az ijedtségből, kaczerán szeme közé nézett Tarhegyi Zubor Dezsőnek, biczentett egyet a fejével és halkán mondta:

— Kis Veron, a Very Happy lánya.

A gavallér nagyot bámult.

— A Very Happy leánya? Lám, lám, a bohóc lelke ily drága gyöngyöt rejteget!

— Kérem, kíséren a papához.

Tarhegyi Zubor Dezső karját nyujtotta Veronkának és így kísérte a bohóc páholyáig.

— Remélem még látjuk egymást, kicsikém! — suttogta, a kezét szoritva, mielőtt a páholyhoz értek.

Felice Morel, a ki néma szemlélője volt a kilencz muzsa istállójában lefolyt jelenetnek, dühös pillantást vetett a távozó gavallér után.

VI.

Szilaj Balázs a fiával együtt ott ragadt Budapesten. Már két hét óta készültek haza s vagy négyszer fönn jártak Suta Kis Jánoséknál bucsuzni. De mindig lemaradtak a vonatról.

— Ejnye no, mit kerülgetjük a forró kását! — fakadt ki végre az öreg. — Mi türés-tagadás, kinn se voltunk bizony mi az állomáson; mert ez a gyerek ugy megbomlott, hogy hallani sem akar addig Szentgálról a mig meg nem tudja, visz-e asszonyt haza vagy nem? Nem is lehet ezt titkolni tovább, mert a Gyurit keresztül égeti a belső tűz és még valami kárt tesz magában, a milyen bolond szerelmes. Az a kérdés röviden és tisztán: adod-e a lányodat, János barátom?

Suta Kiss János összetette a két kezét, ugy emelte szemeit az égre.

— Óh édes kedves földim, nem tudod te, milyen boldogságot jelent vén bohóc törődött lelkének a te kijelentésed.

És rázta a Balázs kezét melegen, meghatottan; majd tuláradt a szive teljes hévségével folytatta:

— Adom-e a lányomat? Az én lányomat a te fiadhoz? Hiszen, óh de mit is mondjak? az isten öregségemre nem áldhatna meg gazdagabban. Ha grófok, herezegek sürgölődnének a lányom körül, akkor is ezerszer jobban örülnék a te fiadnak. Mert a mióta lelkemet megölte, kirabolta az az asszony, legtitkosabb óhajtamom, életem egyetlen törekvése az volt, hogy leányomat kiragadjam a bünös világ esábitásainak köréből és egyszerű házi tüzhely rőzselángja mellett lássam tiszta szemeiből a boldogságot kisugárzani. Adom-e a lányomat, Balázs? Óh Istenem, hát nem látod, hogy sirok, mint a gyermek és roskadozom a boldogságtól. Visszakerül az én édes vérem a szent szülőföld tájékára. Visszakerül az igénytelen, becsületes keszthelyi szürszabó hányt-vetett, bohóc-sorsra jutott, boldogtalan fiának egyetlen magzata a tisztos egyszerűségbe. Tudod-e mit jelent ez az én lelkemnek? Sokkal többet a közönséges örömapai boldogságnál! Ha ez az ábrándom teljesül, lehajthatom fejemet a földre és onnan fohászokhatom az Urhoz: Bocsásd el, Uram, a te szolgádat!

— No, no öreg, ne bolondozz, mert még engem is megrikatsz — fakadt ki Gyuri apja. — Bocsásd el, Uram, a te szolgádat? Miféle zagyva beszéd ez?

Ha nemzetes szentgáli Szilaj Györgyné lesz a leányodból, oda jössz bizony közénk, együtt érjük meg az unokák születését s azon pörölünk majd, hogy Jánosnak kereszteljék-e az elsőt, vagy Balázsnak. Hehehe!

— Az ám, aztán Veronka lesz! — folytatta a tréfát egészen fölvidulva Suta Kis János és érzékenyen ölelgette Szilaj Balázst, meg Gyurkát, a ki azt sem tudta örömeiben, sirjon-e vagy nevensen, hogy ilyen jóra kezdett virradni az a bánatos sóhaj-tásainak sok, sok álmatlan éjszakája.

— Ejnye, de hol is van az a leány? Mert ezigány nélkül nincs vásár. Veronkának van ebben a dologban döntő szava. Veron, Veruskám, édes, hol vagy?

Benyitott minden szobába; de a kis leányt nem találta.

— Jutka, ördög csontja te, hová rejtetted a leányomat? — kiabált Very Happy a vén cselédre.

— No, csak meg ne egyen már! — duruzsolt Sánta Juczi. — Jobb is, hogy nincs éppen itthon, legalább nem rohanják meg egyszerre hárman ilyen nagy kérdéssel. Nem ez annak a rendje-módja; ha kérik a leányt, ne szegezzenek kést a mellének, hogy igazat valljon. Sétálni ment a lelkem Veronka. Jól tette. Hát már sétálni se mehesen szegény azért, mert Szilaj Gyurka feleségül akarja venni?

— Sétálni ment! Nem szokott az én Veronkám egyedül kijárni a városba.

— Há'szen nem is egyedül ment.

— Nem egyedül?

— Itt járt az a hórirhogas horgász, aztán együtt mentek.

— Morel. A czirkusz bolondja. Az az ostoba ficzkó éjjel-nappal horgászni jár. A Veronka pedig, a milyen gyerek, bizonyosan látni kívánta, hogyan ficzánkolkolnak a sima kis halak a horgon és lekisérté Morelt a Dunához.

Mentegette a leányt Szilajék előtt. De lelkében háborgott a szegény apa. Mit ólalkodik az a ragyás Góliát annyit a lánya körül? Még megméltelyezi ártatlan lelkét a czirkuszi levegővel. De hiszen kiadja az utját kurtán.

Igy évődött magában; a kérőknek pedig azt mondta: jobb is, hogy nem lepik meg Veronkát, beszéljen vele előbb Gyurka, kopogtassa meg a szívét, hogy szabad-e? De erre Gyurka olyan vörös lett, mint a főtt rák. Ő beszéljen Veronkával? Hiszen az ábéczt is elfelejtette, mióta szerelmes.

A fiu ijedtsége jókedvre derítette a két öreget.

— Majd kikaparom én a gesztenyét! — szólt az apja nevetve.

Veronka ezalatt csakugyan lent járt Felice Morelrel a Dunánál. A hosszú bambusz ott volt a gémlábu ember vállán, mint rendesen; de ki sem bontotta a horgot, úgy sétált karonfogva a leánnyal a part hosszában.

(Folytatása következik.)

A Sajó jegyese.

*Gyülekezik a nászsereg
Sajómenti házba,
Sajómenti barnalánynak
A lakodalmára.*

*Cseng a pohár, zeng a nóta,
Muzsikaszó járja,
Búbánatos szép menyasszony
Vigasztalására.*

*Búbánatos a menyasszony,
Halovány az arcza,
Selyemkendő s gyöngyvirágszín
Ékes ruha rajta.*

*Szép feje is ékesítve
Diszes koszorúval,
De a szive oly szomorú,
Tele van az búval.*

*Nem jött el a vőlegénye,
Mindhiába várta,
Galád módon cserbenhagyta
Esküvő napjára.*

*Nyári szellő játszadozva
Lengeti a fákat,
Búbánatos szép menyasszonyt
Megöli a bánat.*

*Hütlenné vált vőlegényét
Feledni nem bírva,
Jegyét váltott a Sajóval
Másnap virradóra.*

*Gyászoló nép gyülekezik
Sajómenti házba,
Sajómenti barnalánynak
Halotti torára!*

Karló János.

A jóbarátok estélye.

Irta: Lauka Gusztáv.

Időszakunkban, a mikor a névváltoztatások olyan gyakoriak, nem könnyű élettörténetet írni.

A kinek családnéve Pavlacsek volt, mint ilyen elprédálta az árvák vagyonát, későbbben azonban, mint Papházi, olyan helyen, a hol nem ismerték, mint árvaszéki ülnök foglal állást.

Pavlacsek akasztófára való volt; Papházi becsületes ember.

A ki traktál, csinos neje és leányai vannak, az olyannak sokat elfelejtenek és megbocsátanak.

Korunkban többre becsülnek egy aranyszamarat egy rézembernél.

Fődolog, hogy az embernek pénze legyen, hogy miként jutott hozzá, azt csak a vagyontalanok szokták kutatni.

Az is napirenden van, hogy a legrégebb, legdicsebb és legérdemesb neveket ötvenkrajczározzák el a kupeziherek, s midőn egy-egy idegen csirke vagy kácsa az ujdonsült Hunyadi udvarára téved, mint a nagy János a törököt, úgy szabdalja le azok

nyakát és találja fel névünnepélyén tömegesen gratuláló jó barátainak.

Bokori (azelőtt Busch) hogy minő vagyonnal vagy tőkével nyert illetőséget X-ben, azt senkisémm tudta biztosan megmondani. A hir szárnya megterhelten mozgott a különböző kombinációktól, biztosat azonban még puszipajtása Nádi Vakares se tudott vagy akart mondani, a ki pedig már akkor ismerte Bokorit, mikor egy tajtékpipát lopott és Y-ből bocsuzatlanul kellett távoznia.

X-ben történt letelepedése után csakhamar jól berendezett háztartást nyitott és megismerkedett mindazokkal, a kik a provinciális szó-járásként: számitanak.

Allott pedig a Bokori-család a családfőből: Gáspárból, meglehetősen megvedlett, de még mindig ragyogó szemű neijéből, Klementinéből, huszonöt nyarat keresztül virágzott leányából, Agnesből, és egy mosdatlan, nevetlen kamasz fiuból, Sándorból.

A kártyasztal az a hely, a mely mellett a legkönnyebben ismerkedünk, — legtöbb s legkönnyelműbb jóbarátokat szerezhetünk, — Gáspárunk tehát családjának egész jövőjét a kártyára, s a pecsenyékkel és borokkal gazdagon megterhelt asztalra baziroszta.

Minden héten két estélyt adott, melyen a jóbarátok rettenetesen faltak és még rettenetesebben kártyáztak.

A kik vesztettek a vaddisznóval, libamájjal, és magyarádival vigasztalták magukat; a kik hozzá még nyertek is az egekig magasztalták a házigazdát.

A háziasszony és kisasszony mindig szeretetreméltók voltak, s csak akkor váltak kiállhatatlanokká, ha a családfő többet vesztett.

En, a ki e diplomaticze berendezett estélyekre enni és inni szinte ejlártam a nőnembelieket egész éven át csak egyszer találtam, kiállhatatlanoknak.

Az estélyek, a háziurnak a költségek betudásával tiszta 4016 frtot jövedelmeztek.

Ez összegből a háziasszony egy arany órát kapott lánczostól, a kisasszony nyakékszert, a fiucska ezüst órát, melyet harmadnap már feleárán eladott.

— Anyjok, ebből a kölyökből ember lesz! Vesztességgel kezdi, de nyereséggel fogja folytatni a kereskedést.

A megjegyzés után egy nyaklevest adott szeretett fiacskájának, nem azért, hogy az órát eladta, s így tiszta nyeresége volt, hanem hogy az ő vételárának felét elveszítette.

Az első évet aranyos betűkkel jegyezhetette be Bokori az x-i megtelepedés naplójába.

Klementine, a régi, kiszáradt tapló tüzet fogott, Ágnes pedig jegyben járt egy jól megtépesedett körjegyzővel, a ki míg koldus szolgabirája előfogaton, ő saját négylovas hintáján járt be a megyei gyűlésekre. Grimbusz Kájt a községek kényelmére, de a saját hasznára egy községi takarékpénztárfelállítását keresztül forszirozta, a melynek részvényeiből leendő ipjának a legkedvezőbb feltételek mellett száz darabot juttatott.

Bokori az esküvő lakomáján leányának csaknem egész hozományát megnyerte, és a leg-rutabbul jellemezte Tubákot, ki mindenét elvesztvén, magát másnap agyonlőtte.

Megjegyzendő, hogy Tubák

a vaesorán igen sok szilvóriumot fogyasztott el.

Gróf Pünkösdit igen gyakran látták sétálni új bársony drága bundában Klementinnel. A gróf igen gazdag és ismeretesen szenvedélyes udvarló volt és az sem zsenirozta, hogy Klementine az ő parádés fogatán jelent meg a „Háromcsőrü kacsa“ ezimű operettben.

Bokori az ismerősök gunyos mosolyaira azzal válaszolt, hogy egy félrőfös gukkerrel a sárgarigó hangu primadonnát fixirozta.

Az estélyek pontosan megtartattak és három év alatt egyéb baj nem történt, minthogy egy al-

☞ Csak holttestemen át! ☜

biró elvált a feleségétől és egy közvetítő pénzüzet-tulajdonos csődöt mondott.

Bokori tollasodott, néhány kiváló jó barát pedig totál megkopott.

Mikor Bokori különemü — csaknem törvényes — utakon szerzett tőkét számba vette, s azt találta, hogy ő az estélyek és jóbarátok pártfogása nélkül is megélhet, nevének beleegyezésével attól elvált, egy uraskodni szerető, de dologtalan faluban megtelepedett, s azt néhány év alatt úgy kiszipolyozta, hogy a virilisták közé kellett beiktatni.

Klementine a gróf karjaiba dobta magát, az pedig odább dobta ispánjának.

A jegyző bérbe vette a volt határőrvidéki halászatot és ha halat evett, nagyon vigyázott, hogy a szálkától meg ne fuljon.

Pons de Bligny sisakja.

(Humoreszk.) [2]

Irta: Fiore della Neve.

II.

Mi ezalatt üdvözöltük a hölgyeket.

— Az aranybrokát-szoknya és a hermelin-derék bizonyára önnek van szánva, — szóltam lady Klárához; — szerénytelennek találja, hogy jelmeze iránt érdeklődöm?

— Igen, az szerénytelenség, — felelt nevetve, — ez azonban nem nekem, de a néninek van szánva.

— Az osztrák-magyar követ báljára?

— Igen, ott leszünk.

— E szerint bátorodom önt most itt valamely tánczra fölkérni, — lady Klára!

— Nem fogok tánczolni!

— Szabad az okát tudni?

— Azt nem mondhatom meg, elmegyek a bálba, de nem tánczolólok.

Klára elpirult; mi annyira el voltunk ámulva, hogy nem is tudtunk szólni, sőt azt sem, hogy mit gondoljunk.

Gladiola néni megfajtette a talányt.

— Igen, elmegyünk a bálba — mondta. — Én mint lady Corizande de Bligny, de Willoughby, híres szépség volt az VIII. Henrik király korából...

Én úgy, mint barátom, szerencsére birtunk annyi erővel, hogy a nevetést elfojtsuk.

— És lady Klára de Bligny? — kérdém.

— Ő velem jön, mint uszályhordozó apród. Azon képen, mely után a jelmez készült, apród viszi lady Corizande uszályát, unokahugom nagyon csinos apród lesz, ki sikerrel eljátszsa szerepét.

Lady Klára még mélyebben elpirult s kedvetlenül elfordult.

— Bátorodom lady Klárát tánczra fölkérni!

— Unokahugomnak különös nézetei vannak a jelmezt illetőleg; nem igen akarta a szerepet elvállalni, végre mégis beleegyezett, de azt mondja, hogy tánczolni nem fog; én ugyan nem látom be, hogy miért nem.

Róbert igazat adott a nagynéninek, hiszen a fiatal angol hölgyek sok olyat mivelnek az Arno és Tiber partjain, a mire hazájukban nem is gondolnak. Én pedig annál inkább tiszteltem ezt a szép büszke leányt nézete miatt.

— Egy pillanatig arra gondoltam, hogy más jelmezt választok, — mondta lady Gladiola, — de az aranybrokát-szoknya és a hermelin-derék készen áll a Willoughby Grange toronyszobájában. Lehet már húsz éve, hogy senkisémet lépte át a toronyszoba küszöbét; most azonban sürgönyöztem, hogy nyissák föl és küldjék el nekem a ruhákat. A jelmezhez tartozó ékszereket a következő várúrnők másképp foglaltatták s most is testvérbátyóm nevének birtokában vannak, majd azonos leszek, hogy valamit kapjak, a mi a jelmezhez illő volna.

Ezalatt más vevők jöttek a boltba, s míg Róbert a néniel beszélt, alkalmam volt néhány szót válthatni lady Klárával.

— Más jelmezt szerzünk majd kegyednek, — mondtam.

Mosolygott és újra elpirult.

— Lehetetlen! —

Hogyan tehetnők azt?

— Gondolkozzunk hát rajta. A bál eleintén álarcos; ön belép mint apród, — lady Corizande uszályát hordozva.

— Elöttem nem szabad nagynénemből gúnyt üznie, — szólt komolyan. Én mindent neki köszönhetek. Sokkal többet költöhetne a régiségekre, ha nem gondoskodott volna nevelésemről. Most is, holott sokkal jobban szeretne Willoughby Grange-ben ülni és ősei képeit szemlélni, csak az én kedvemért utazgat, mert azt mondja, hogy az szükséges nevelésemhez és előnyére válhat a jövőm-

nek, — tevé hozzá most megint nevetve.

— Ilyen földadat, amint szemmel látható, magában leli jutalmát, — mondtam, meghajtva magamat. — Tehát ön álcázásan belép, úgy, mint nagynénje is, és az uszályt fogva, néhány perczig jár a termekben. Valaki, például én, fölkéri önt tánczra, s ön tovább megy vele, karját elfogadva. Nagynénje mig ott sétált — arról pedig kegyednek kell gondoskodnia — olyan ismerős hölgy közelébe jön, ki, ha elkezdi beszélni, többé el nem hagyja, s így nem szabadulhat tőle.

— Hát én?

— Kegyedet azonnal kivezetik a teremből, kocsiba ül és valahová elhajt, hol kedvére való jelmez várja.

— Valahova? Hát csakis ama szállodába, a hol lakunk és a komornát találok.

☞ A nyár vége. ☜

— Amint akarja.

— De hogy jövök vissza? A belépti-jegyek a néninél lesznek, s minthogy az álarczos-bál, belépti-jegy nélkül nem lehet bemennem önnel karonfogva.

— Az a legkevesebb; az egyik követségi titkár jó ismerősöm, s ő majd rendelkezik mindenről. Karomon bejön egy másik belépti-jegygyel, és aztán ott tánczolunk a néni előtt oly közel, hogy legyezze az orrát, — bocsánat! — az aranybrokát-ruháját érinti

— De ő haragudni fog, ha apródja eltűnik.

— Hiszen ugy történt, amint ő akarta, megjelent mint lady Corizande, uszálylyal és apróddal, dicséretet nyert a nagykövettől, mit kívánhat még? Ha mint apród tánczolt volna, amint ő akarta, akkor sem maradt volna mellette.

Klára gondolkozott. A terv tetszett neki, de nem mert beleegyezni, hanem vizsgaszemmel nézett rám, vajjon bizhatik-e bennem? Ugy látszik, a vizsgálatnak jó eredménye volt, mert kezét nyújtotta, mondván:

— Nagyon szeretek tánczolni. Ma délután, négy és öt óra közt, megnézzük a képművelést Szommarugánál.

— Én is ott leszek.

III.

Együtt mentünk Róbert barátommal az államkönyvtárba s még más különböző könyvtárakba, de vagy hiányosak, vagy rosszul voltak rendezve, avagy valószínűleg, mert gondolataim nem foglalkoztak annyira a sisakkal, mint lady Klára bájos fejcskájával, kutatásainknak nem volt sikere. Egyedül azt tudtuk meg, hogy az ilyen sisakok csakugyan, amint gondoltuk, igen erős rugóval vannak ellátva s azzal lehet fölnyitni és lezárni; most csak az a kérdés, felfedezhető-e ezen rugó és jó karban van-e?

Jelmezeinkről is gondoskodtunk. Róbert mint gróf Charleoi akart megjelenni a „Fáklyás-táncz” nagyon ismert festmény után, a jelmez jól illett alakjához, szép is, a nélkül, hogy tulzott lenne; én Lancelot öltözetét választottam Tennyson „Idylljei”-ből.

Mikor hazajöttünk, újból elővettük a sisakot. Felső része, a gombok és bevéssett czimerek kivételével, majd egészen sima volt. Az arcvért légmentesen csatlakozott a homlokvérthez.

— Ez a sisak fölötté gondosan van készítve — mondta Róbert; — abból a korszakból való, melyben már több figyelmet fordítottak a lovagkényelmére, mint a keresztes hadjáratok korában; akkor nem készítettek mükinestet egy sisakból, olyant a milyen ez; ennél már arra kellett gondolnia a fegyverkovácsnak, hogy a lovagot megvédje; a nélkül, hogy kifárasztaná.

— Jól van, — de mi közünk hozzá?

— Az a hős, kinek koponyája itt benn van, még hátra is tekinthetett, nézd a nyak forgatható — de azt akarom mondani, hogy a lovag a sisakon és a vele összekötött nyak- és vállvérten kívül még nehéz karsíneket, könyöklőt és vastag pikkelyes bőrkezttyüt is viselt.

— Én miattam még annál többet is viselhetett.

— Ennek a sisaknak bizonyára olyan a szerkezete, hogy a lovag levegőt szivhasson. Képzelheted magadnak, milyen nyomasztó lehet az ilyen vasketrecz. Talán ugy van berendezve, hogy a nehéz vértbe bujtatott ember kezttyüs kezével kinyithatta a sisakot. Képzeld magadnak, hogy vastag bőrbe, vasba és páncélba vagy burkolva, és próbáld kezdet fejedre tenni.

— Hát így!

— Az ám, de ha így az állad alá tennéd a kezdet, annyira meg kellene fordítani a csuklóját, a mennyire lehetetlen, legjobban elérheted bal kezettel a jobb kulcsontot és megfordítva, e szerint én azt hiszem, hogy ott kell a rugónak rejleni, mely a sisakot fölnyitja.

— Belsejében épen a jobboldalon félrecsuszott a lemez s a nyaknyílás előtt fekszik.

— Ez épen bizonyítékául szolgál állításom helyességének; minthogy azáltal a rugók egyike elromlott s nem használható, nem is tudták a sisakot fölnyitni s így zárva maradt évszázadokon át. Fogd erősen, én majd ugy ütök a kalapácsal a jobboldali kulcsont helyére, mint egy vaskezttyüvel.

— De hiszen ott nincsenek gombok!

— Sőt igen, minden oldalon van vagy 25, nagyon kicsinyek s ugy néznek ki, mintha csak disznek szolgálnának; ki tudja, milyen csekélységgel lehet a rugót mozgásba hozni. Erősen tartod?

— Csak üss!

Róbert buzgón kalapácsolt, de hiába, semmi se mozdult.

— A lovag természetesen nagyon jól tudta, melyik gombot kell megnyomnia, — mondta Róbert; — s könnyen elérhette kezttyüujjával. Most megpróbálom a másik oldalon, minden gombra ráütök.

— Az nagy munka!

— Nem baj, hiszen van időnk. De Bligny lovag Willoughby Grangeben olyan sokáig el lehetett társ nélkül, miszerint most még várhat egy kicsit.

— Üss hát, én tartom erősen.

Egy, kettő, három, négy gombot megkalapált, az ötödiknél — oh csodák csodája! olyanforma nesz hallatszék, mintha egy vasszekrény fiókját betolnák, s minden nehézség nélkül, simán és csinosan kétfelé vált az arcvért, amelyen olyan finomak voltak az ereszték hézagok, miszerint azt hittük, hogy vésett csikok — egyik része föl — a másik lefelé és — — —

A sisak előre bukott. Egymásra néztünk, mielőtt megfordítani mertük volna. Mit fogunk látni? Igazság szerint mégis vétek volt, hogy az ismeretlen lovag rég elporladt — vagy megszalódott vonásait, kuszált szakállát — ha ugyan volt neki — szemüregait és fogait napfényre akarjuk hozni egy divatosan berendezett olasz szobában. Vajjon fehér-e vagy barna? Sötét, rég elfeledett, levágott fejeéről szóló históriák jutottak eszünkbe; különösen egyre emlékeztem élénken Wilkie Collins-tól, mely szintén Olaszországban történt, s melyben leírja, hogy egy meggyilkolt ember levágott feje egy szekrény fiókjában el volt rejtve, és az éjjeli lámpa körül lebegett.

— Oh, szegény Yorik! — mondta Róbert.

De hát mi ketten voltunk. Gyors elhatározással megfordítottam a sisakot.

— Üres! — kiáltott Róbert.

— Üres! — ismételtem.

— Signor Castellani és ismeretlen lovagja nagy kópék, — mondta Róbert, — szépen rászedtek minket.

(Folytatása következik.)

EGY GYÖNGE JELLEM.

(Novella.)

(9. fejelet.)

Irta: *Dávidy Ernesztina*;

fordította: *Bogdánovics György*.

III.

Az erdők, a friss hegyi levegő s a Velenczétől való csekély távolság, ugy hogy azt Seravalletől félnap alatt el lehetett érni, a hosszas és költséges utazást fölöslegessé tevék. Miután senki-nek sem volt kifogása e terv ellen, tehát a kis társaság már két nap mulva egy kis erdővel borított dombon volt látható, azt megmászandó, hogy fönn az erdőben a velehozott reggelit elköltse.

Maud azonban oly erőtlén volt, hogy e szándék kivilhetetlennek látszott. De a kis fiu, ki a podgyászt vitte, azzal segítette a bajon, hogy ajánlkozott megkérdezni az öreg Battistól, nem-e odakölesönözné az öreg pejt, melyet a tengerész-hadnagy is szokott használni az erdőirtáshoz menet. Erre eltávozott s nemsokára visszatért egy meglehetősen jó állattal, melyre egy esetben hegyi nyeret raktak volt s miután a jobb kengetlen áthajtották balra, Maud elhelyezkedett, miközben a ló egész csendesen viselte magát, csak a fejét rázta ismételve.

Amint az szokott lenni, mikor egy lovas a gyalogosokkal ugyanazon uton halad, a látszólag egész lassan haladó ló mégis pár perc múlva messze elhagyta a társaságot s mikor éppen rövid trappba ment át, a terület egy kis mélyedésében teljesen eltűnt szem elől. Midőn aztán ismét láthatóvá lőn a magaslaton, még inkább sietni látszott.

— Attól tartok, — szolt Norton aggódva, — hogy ez állat nincs hozzászokva a női ruha surlódásához és azáltal megvadul.

Jane és a bácsi utána kiáltottak, hogy lépést tartson, Norton azonban rohanni kezdett fel a magaslatra és csakhamar szintén eltűnt a többiek szeme elől.

Vigan szoltak a fejszék, s messzire hallatszott a fűrész nyiszálása. A hatalmas törzsnek, melynek belsejébe hatolt, minden ága remegett, mintha már érezné, hogy társai sorsára jut, melyek már körülötte kinyujtva heverték és a munkások által ágaiktól fosztattak meg.

A favágók serényen dolgoztak, s két altiszt, ki a munkára felügyelt, gondoskodott róla, hogy az igyekezet ne lankadjon. Annál kevésbé törődött azzal, ami körülötte történt, a genie-hadnagy, ki az egész csoport fölött parancsnokoskodott. Egy táboriszéken ülve, térden tartott egy írómappát, s hol álmadozva tekintett a feje fölött terjeszkedő zöldelő ágak össze-visszaságába, hol ismét néhány sort firkantott a már sűrűen teleirt papirosra.

„Igen Alba,“ — firkált tovább izgatottságtól remegő kézzel, — „ön az, ki engem szerencsétlenné tett és még azzal sem mentheti magát, hogy szerelemből tette, mert hát szeretett-e ön engem valaha igazán?”

„Mely diadal volt az önre nézve, kegyetlen asszony, midőn fondorkodásainak sikerült vakbuzgó anyámat, ki önben csak a fiának testvéri barátnőjét látta, rábírní, hogy megvonjon tőlem minden segílyt, hogy ezáltal visszatartson a „heretikus angolnővel“ való házasságtól, hogy reám nézve lehetlenné tevé, utána menni és őt felkeresni. Jó anyámnak nem volt sejtelve arról, hogy ezáltal az ön férjének kiszolgált, ki egészen az ön tetszése szerint elnéző, vagy szivtelen hitelező és az ön rendelkezése szerint könnyelműségem folytán csinált adósságot felmondja, vagy a váltókkal kezében engem megsemmisíteni fenyegethet.

„Ez a sakkvonás sikerült önnek!”

„És hiszi-e signora, hogy nem sejttem, miért maradt ama levél felelet nélkül? miért hagyta el Velenczét egy bucsuszó nélkül?”

„On a legdrágábbat rabolta el tőlem és megakadályozott engem, büneinek nyomorult rabját, azt visszazerezni. Oh marchesa, beh kár, hogy ön nő! Ne nevéssen marchesa, gonosz ördögi mosolygásával, mely mindig jeges lehetként érinti lelkemet...”

— Szolgája gróf ur, — hangzott hirtelenül az erdő felől, és föltekintve Leonelló egy férfialakot pillantott meg, kinek látására szemöldökeit kedvetlenül vonta össze. Daczára annak, hogy a fehér öltöny, a kék öv és a szalmakalap hiányzott, a helyett egy közönséges nemezkalap fedte göndör fejét, a magas alak, a hetyke járás mégis Antonio gondolieret ismerteté meg, ki Leonelló előtt megállva, kalapot emel.

— Elvihetem mindjárt a levelet, signor conte, vagy későbben jöjjen érte; kevés időm van, miután urnóm legbehatóbban meghagyta, hogy még az éjjel térjek haza. Nagyon türelmetlennék látszott...

Leonelló kedvetlenül intett, hogy hallgasson. Egy pauza keletkezett, melyet Leonelló arra használt fel,

hogy sietve tovább irkáljon, Antonio pedig azzal mulatott, Leonelló vézna alakját sajátjával, melyet maga előtt egy tócsában szemlélhetett, összehasonlítá, ami fejében a legkülönbözőbb reflexiókat keltette, melyeket vállvonogatással és fejrázással iparkodott kifejezni.

E némajáték közben hirtelen megállt, miután Leonelló is váratlanul felpillantott és, minden éles mássalhangzót nélkülöző anyanyelvében s amellet mégis oly lökészerűen accentálva hangzik, kérdé:

— Találtál, amit kerestél?

— Igen, gróf ur, egy pompás ház paradicsomi kilátással, s csak egy félórányira innen.

Leonelló alig látszott figyelni a feleletre, gyorsan összehajtogatá a levelet és odanyujtotta Antoniónak.

— Fogd, és siess, hogy mielőbb megkapja.

— Oh signor conte, — mondá mosolyogva a ravasz gondoliere, — tudja ön, hogy ilyen dolgokban lehet bennem bizni.

— Birbante! — kiáltott fel Leonelló, mintha kigyó marta volna, — ki akarsz gunyolni?

Dühösen nyult kardja után, de Antonio keze már megelőzte.

(Folytatása következik.)

— Ha... —

*Ha olyan szép dalt tudnék rólad írni,
Amilyen szép vagy, édes angyalom,
A világ legszebb remekműve lenne
Terólad írt dalom.*

*És ha le tudnám egyszer dalban írni,
Hogy mily nagyon, nagyon szereltek én,
Az lenne a legszenvedélyesebb, és
Legbúsabb költemény.*

Buza Barna.

GONDOLATOK.

Mennél keményebb szive van valakinek, annál könnyebben ad szikrát, csak hogy nem minden érintésre! A kova sem szikráz, ha fával ütögetjük, ám az aczéltől szórja a szikrákat.

*

Az őszinte, szókimondó emberről azt mondják ma: nincs társadalmi műveltsége!

*

A nő legyen inkább hiu, mintsem hogy teljesen elhagyja magát!

Émléksorok.

*Száraz kórót ha látsz, útszélre kidobva:
Ne feleld, hogy nem volt az se mindig árva...
S mert a porban fekszik most összetiporva:
Neki is volt egykor illatos virága.*

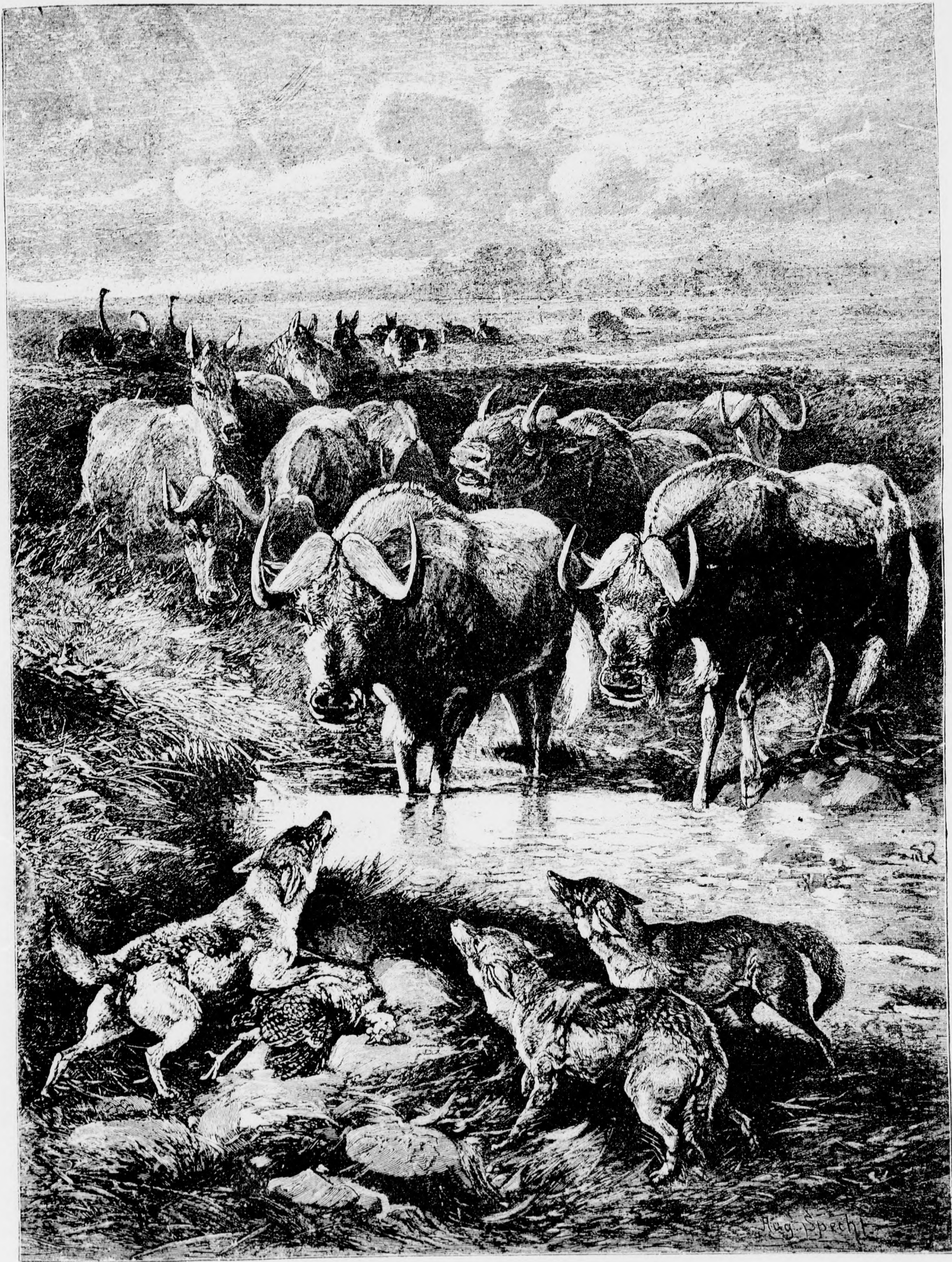
*Koldusasszonyt ha látsz, rongyban és megtörtén:
Ferde itéletet ne alkoss felőle...
Fürödhetett egykor ő is a gyönyörben:
S lám, hü szerelmének koldusbot a bére.*

*Elnyomottak iránt légy mindig részvétellel —
S azok iránt is, kik a vég felé járnak...
Hiába küzdünk a zordon enyészettel:
Elmuld a vége az egész világnak.*

Erdélyi Sándor.

— ✦ — MIT CSINÁLTATOK ?! — ✦ —

— † — FORRÁS MELLETT. — † —

☞ Szülőföldem. ☜

Merre zúgtok Garam
Sebes hullámai?
Felöletek semmit,
Semmit sem hallani.
Élsz-e még, zúgysz-e még,
Kárpát nagy folyója,
Gyermekálmáimmak
Édes altatója?

És midőn búcsút int
A napnak sugára,
Az esti harangszó
A völgyet bejárja.
Fellobbanó lángja
Pásztorok tűzének,
Mint csillag az égen
Ragyogva feltűnnek.

És te, büszke Kárpát,
Fenyveserdeiddel,
Szárnyid ölelkeznek
Nyugottal, Kelettel.
Bennetek töltöttem
Életem szebb felét,
Hallgatva a dalos
Madarak énekét.

Fenyveskoszorúzza
Szülőföldem tája,
Távolból köszöntlek
Tündérek hazája.
Bűbájos képedet
Úgy lelkembe vésted,
Nincs idő, sem távol,
Hogy elfelednélek.

Hol rombadőlt várak
Széthullott kövei,
Egyik a másikat
A völgybe kergeti.
A bérczek oldalán
Hangzik egy-egy nóta,
Messze elhallik a
Pásztor tilinkója.

Bérczid után vágyik
Lelkem itt a rónán,
Erdőd rengengetegét
Feledni hogy tudnám?
Illatosabbak ott
A mezők, ligetek,
Visszavágyik innét
Szívem közibetek.

Südy Ákos.

Ha az Isten úgy akarja.

(Elbeszélés.)

(4. folyt.)

Irtá: E. Nagy Sándor.

Csakhamar akadtak asszonyok, a kik mindjárt mással kezdték házasítani. A szomszéd faluban szemeltek ki neki egy szép és gazdag leányt, a ki felé hajolni is látszott.

Mari nem is vette rosz néven, mert ő maga is érezte, hogy neki nagy baja van. De azért, hogy micsoda maró kinokat érzett, mikor elgondolta, hogy szeretőjétől, reménylett boldogságától és szép fiatal életétől meg kell válni, le nem irható. — Ebben sem az álm, sem a vigasztaló szó nem nyújtott neki enyhülést. A vigasztaló szó még inkább bántotta, az álm még inkább gyötörte őt.

Szülei elesüggedve ápolták. Megtettek volna mindent a világon, nem kimélték volna sem költséget, sem fáradságot, hogy megmentsék, de ehhez már reményük sem lehetett. Mikor orvost hívtak, az is azt mondta, hogy a baj sorvadás, a mi már annyira előre van, hogy azon segíteni késő.

Járták a beteglátogatók a házat napról-napra, a kik különböző híreket hordtak szét.

Mikor Jani meghallotta ezeket a híreket, kedve jött Teknősékhez szolgálni menni. Ő nem félt, hogy megkapja Maritól a betegséget. Még inkább kívánta megkapni!... Ugy szerette volna, hogyha ő is vele halna meg. Imádkozott az Istenhez, hogy ha már élve nem engedte őket egymásnak, hát engedje meg holtan!...

Olyan nehéz bánat marta a lelkét, hogy ő sem bizott az élethez.

Most már csak az vigasztalta, hogy ő is nem-sokára meghal. Azért is kívánczozott Teknősékhez,

hogy ha látja ott az ő lelke felét pusztulni, hamarabb megreped a szive.

Teknős Mihály egyszer megígérte neki, hogy szívesen teljesíti bármi kívánságát. Arra akarta hát kérni, hogy ha meghal, temettesse őtet is Mari mellé. Hadd legyenek legalább ott egymás mellett.

Ilyen gondolatokkal állított be Teknős Mihályhoz beszegődni.

Teknős Mihály örömmel fogadta fel, mert szorgalmas, csendes és hűséges embernek ismerte. Egyszer életét mentette meg, amiért még adósa is volt. Jani ujév napján állott be az új helyére.

Most már közel volt ahhoz a leányhoz, akit titkon szeretett.

A leány nagy beteg volt; ő hát annál inkább akarta kimutatni hozzá a szívesességét és gyöngédségét. Ha valami eszébe jutott, ha valamit kért, mikor odabent volt, mindig ő ugrott neki segíteni és ki szolgálni.

És ezt olyan szívesen, olyan gyengéden tette, hogy a beteg akaratlanul is vonzódott hozzá. Mikor néha elővették a köhögési rohamok, Jani olyan gyenge kezekkel tudta tartani a fejét, olyan szeretetteljesen törülgette verejtékező homlokát, hogy szinte elfeledte, hogy beteg.

Mari annyira megszokta a Jani ápolását, hogy mindig maga mellett szerette volna látni.

A szülők, sokszor maguk vagy mással végeztették el a Jani dolgát, csak hogy ő a beteg mellett maradhasson.

Egyszer a faluban a nagyságos asszony hirtelen beteg lett, akihez Budapestről hozattak egy híres orvost.

Jani meghallotta ezt valakitől. Mindjárt kérte a gazdáját, hívna el Marihoz is.

A gazda kész örömmel fogadta a tanácsot. Felment mindjárt a kastélyba, és megkérte az orvost, hogy ha a nagyságos asszonynál elvégezte a dolgát, jöjjön az ő beteg leányához is; ő szívesen fizet neki az utjáért, amit csak kíván.

Maga a nagyságos ur is figyelmébe ajánlotta Marit az orvosnak, aki szívesen át is ment hozzájuk.

Az orvos hosszasán vizsgálta Marit: gondosan körülkopogtatta a mellét és hátát, figyelmesen hallgatta lélekzétvétélét és kikérdezte szögrül-végrül mindenről. Mikor ezzel készen volt, gyöngéden megczirógatta az orezáját és azt mondta neki, hogy ne féljen, nem lesz semmi baja.

Marinak a vizsgálat alatt lángpirosra gyult ki az areza s a vigasztaló szóra szeméi örömteljesen ragyogtak fel.

De felragyogtak ám Janinak is, mert hisz' ez a vigasztalás neki is szólt.

Az orvos megmondta, hogy a baj nagymérvű tüdőcsucs hurut, amely igen komoly s könnyen válhat veszélyessé. A dolog különben még koránt sines veszve. Megnézte azokat a recepteket, melyeket halomszámra irtak az ottani orvosok s megtiltotta, hogy semmiféle orvosságot nem szabad neki szedni. A gyógyszer csak gyengíti a szervezetet, pedig nála arra kell törekedni, hogy erősödjön. Enni és inni megengedett mindent, amit csak kíván; kivéve az olyan maró ételeket vagy italokat, mint például nagyon paprikás, vagy savanyu, a melyek eltompítják a gyomor szálait s ezáltal gyengítik az emésztést. Különösen ajánlotta: reggel éhgyomorra egy gyűszünyi jó tiszta szilvóriumot, utána reggelire forralt tejet; ebéd előtt lágytojást, vagy sonkát; ebédre jó erős levest, főzeléket és ha lehet, sült hust. Közben bort igyék. Tésztát is ehet, ha kíván. Estére megint sok forralt tejet.

Tanácsolta tovább, hogy éjjel-nappal külön szobában legyen, a melyet naponta háromszor szellőtessenek s gondosan tiszta melegre fűtve tartsanak. Sok embernek nem szabad bejárni, nehogy léleketük vételével is rontsák a levegőt. Este lefekvés-kor hidegvizes ruhát ajánlott rakni a mellére, a melyet mielőtt rátennének, dörgöljék ki jól a testet pirosra azután a hidegvizes ruha rátevése után egy száraz lepedővel körül kell csavarni és hirtelen az ágyba fekve jól betakaródnai.

A levegőre megengedte kijárni, ha szép napos s száraz az idő, csak korán reggel és estefelé nem.

Mikor elment, ezeknek a tanácsoknak pontos betartását nagyon erősen lelkükre kötötte a szülőknek és meghagyta, hogy a beteggel szépen bánjanak! Különösen kiméeljék az olyan dolgoktól, a melyek képesek volnának lelkében megráznai.

Az orvos tanácsát Jani vigyázta meg legjobban, aki erősen fel is tette, hogy annak pontos betartása felett őrködni fog.

De ezt a szülők úgy is ráhagyták, mert látták, hogy az ápolásban nagyon ügyes.

Bizony, még az anya kezei sem lehettek volna olyan gyengédek, mint a Janié. Marinak csak gondolni kellett volna valamit és ő mindjárt a tűzbe ugrott volna érte. Ő gondolt mindenre, hogy úgy legyen minden, a hogy azt az orvos elrendelte. Ő szellőztette a szobát, ő vitte oda és fujta meg mindig az ételét, ő vigyázott rá, hogy valaki valami ostoba beszéddel, vagy bármi mással fel ne izgassa. Ha látta, hogy elborul a kedve, ő olyan nyájas, s olyan vigasztaló szokat tudott szólni hozzá, hogy a nehéz beteg, leány szinte felvidult. Valahányszor a gazdasszony turót készített, ha ott volt, az volt első, dolga hogy egy bögrét tartott a turózaeszkő alá és mikor tele csurgott friss savóval, vitte be mindjárt Marinak.

Mari sokszor olyan hálásan nézett Janira, mintha csak a lelkét akarta volna odaadni neki. És ilyenkor elnézte szótlanul egy óráig is.

Jani mindig visszanézett rá. Az ő szemében is valami olyan esodálatos melegség tükröződött, a mit megérezett a Mari lelke.

Az ajkaik némák voltak, de a szemeik beszéltek sokat, sokat.

Nem vallottak ők szerelmet egymásnak, mégis tudták és érezték, hogy ők egymásnak vannak teremtvé s nekik egymásénak kell lenni, ha az életben nem, hát a másvilágon.

Ezt az Isten által az emberi természetbe oltott valami titkos sejtés sugta nekik.

Jani ilyenkor mindig arról gondolkodott, hogy úgy lesz, ha az Isten úgy akarja.

Ugy viselték ők egymással szemben magukat, mint az édes jó testvérek.

És a szülők is úgy tekintették Janit is, mint gyermeküket. Nem tettek közötté és Mari között különbséget semmiben.

Teknős Mihály mondogatta is sokszor, mikor maguk voltak a feleségével, hogy ezt a Janit az Isten küldte nekik.

Marinak, ahogy abban hagyta a mindenféle panasz orvosságzedést, és a pesti orvos tanácsai szerint járt el, nemsokára megjött egy kissé az étvágya. Máskor félt, ha megérkezett az evés ideje s undorodott az ételről, most pedig ilyenkor mindig éhséget érzett. Rendesen jóízűen fogyasztotta el a reggelijét, ebédjét és vacsoráját.

Ahogy jobbizün evett, kezdett egy kicsit erősödni is.

A pesti orvos tanácsa szerint való gondos ápolás használt neki! Nem volt már olyan levert,

bús, mint azelőtt; vigan beszélt és nevetett, erősödött napról-napra s szemlátomást látszott rajta a javulás. Kezdték lassan elmaradozni forróságai is. Nappal minden fáradság nélkül járt fel egész nap, éjjel csendesesen aludt. Ha kiment a friss levegőre, nem didergett úgy, mint azelőtt, nem félt úgy a szellőtől.

Köhögni még ugyan köhögött, de már azt is mindig gyengébben.

Olyan volt Mari, mint az ablakon tartott fonyradó virág, amely a gondos ápolásra zöldülni kezd.

Neki is a szeretetteljes gondos ápolás használt.

Nemsokára megint eljött a nagyságos asszonyhoz a pesti orvos, s eljött meglátogatni őt is.

Mikor megvizsgálta, azt mondta, hogy a baj már megkezdte a felszívódást s a biztos javulás útján van. Ha vigyáznak továbbra is, két hónap múlva egészen jobban lesz.

Az ember nem igen tud hinni az Isten hatalmában! Ha valaki történetesen gyógyíthatatlannak tartott betegségből az Isten csodatevő ereje által felgyógyul, azt mondjuk rá, hogy nem volt gyógyíthatatlan betegségben; ha pedig meghal, akkor természetesen azt mondjuk, hogy nem volt gyógyítható...

Ki tudja, nem-e volt a Mari baja is azok közül, melyeket gyógyíthatatlanok szoktunk tartani, de az Isten hatalma által jobban lett.

Annyira jobban lett már, hogy husvétkor a templomba is elment.

Ha szép volt Mari azelőtt, akkor most még szebb volt, tiszter! Az azelőtti pufók telt arc helyett, most kissé hosszukás lett az arca, amelyen gyenge életisznü pirosság ömlött el. Nefelejcskék szemeinek most mélyebb volt a színe s olyan tisztán ragyogtak, mint a kis esermely csillogó tükrében a derült mosolygó ég. Barna haja betegsége ideje alatt kétszer akkorát nőtt, mely dus fonatokban szép piros pántlikával befonva omlott a vállán alá.

Mindenki megbámulta s akik ismerték, mind siettek körülötte örülni szerencsés felgyógyulásán.

A bíró fia is látta, a ki most vakarta a fejét, hogy elpártolt tőle. No de ő azért azt hitte, hogy még helyreütheti a hibát.

Egy vasárnap délután beállított újra Teknősékhez. Kérte Marit, meg az öregeket, engednék meg neki, hogy olyan régen nem volt a háznál. Igérte, hogy ezentul hü lesz s mindjárt az esküvőt is mihamarábbra kérte kitűzni. Tagadta azokat a híreket, amit hireszteltek felőle, hogy a szomszéd faluba egy másik lányhoz jár. Marihoz is csak azért nem járt, mert azt hallotta, hogy neki betegségében terhére van.

Marit még soha senki sem látta olyan büszkének, mint most. Kiegyenesedett mint a nádszál és olyan hangon, mint a milyenén a pap szokott prédikálni a templomban, kimondotta, hogy ő vagy a Janié lesz, vagy soha senkié.

Maguk a szülők is bámultak rajta! És a mit ő mondott, az szent volt; a szülei sem mondtak mást.

A bíró fia hosszú orral távozott.

Annál boldogabb volt Jani! Most elbeszélte Marinak, hogy mennyin ment ő keresztül, mennyi kint és gyötrelmet szenvedett ő érte, míg feltalálta s ennyire összekerültek. Elmesélte, mint szeretete meg, mikor a pogánytornyai vásáron meglátta annak az embernek a kocsiját, a kitől a lovat vették; milyen repdeső szívvvel ment utána ahhoz a gazdához; mint csalódott, mikor ott egy más leányt talált; mint kergette el az apja a házatól és mint a világba, míg feltalálta őt.

PÁSZTORTŰZNÉL.

— Irta: Szini Péter. —

Az elbeszél kis történetből mindnyájan látták, hogy az Isten intézkedése volt, a mely a két ifju lelkét egymásnak szánta.

Mari felvilágosította Janit, hogy nekik az a gazda, akitől ők a lovat vették, rokonuk, akinél ő akkor egy hétre látogatóban volt. A vásárra azért jött vele, hogy ha falubeli kocsit talál, azzal hazajöhessen.

Ettől kezdve Teknősék meg a fiatal pár mindig a jövőről beszélgettek; tervezgettek egyet-mást a sorsuk felől.

Boldogok voltak mindnyájan.

De az ember boldogságának mindig van valami ellensége! Így a Teknősék boldogsága sem lehetett teljes.

A biró fia, nem azért volt biró fia, hogy egy szolgálégy által lepipálni engedje magát! Azon törte a fejét, hogy zavarhatná meg ezt a boldogságot. Ennek a sikerülteért áldozott volna akár mennyit vagyónából s szövetkezett volna akár az ördöggel is.

Sokszor hallotta közszájon mondogatni, hogy ahova az ördög maga nem mehet, oda vénasszonyt küld.

Ebből a mondásból vett magának tanácsot.

Volt Teknőséknek egy vén mosóasszony szomszédjuk, a kit Verona nénének hívtak. Felkereste hát ezt a vénasszonyt, elpanaszolta neki a baját és tanácsot kért tőle, mit tegyen.

A vén boszorkány azt tanácsolta, hogy csak bizza rá a dolgot, majd ő mindent megcsinál. Persze azt kikötötte, hogy jó pénzért.

A biró fia kapva kapott a tanácson és megígérte, hogy ha kedvére jár el a dologban, száz pengő forintot ad neki.

Száz pengő, egy falusi szolgálégy asszonynak óriási pénz! azért Verona néne még a poklot is aláfüttötte volna.

Az alku megtörtént.

Verona néne hamar készen lett a tervével. Jól tudta ő, hogy a fiatal szerelmes párok között legveszedelmesebb ördög a féltékenység. Ezt akarta hát mindkettőben felbujtani.

Ugyanazon a soron, vagy négyöt házzal lejjebb, lakott egy favágó, a kinek igen szép piros-pozsgás, egészséges leánya volt.

A vén boszorkány ezt is szövetségesül vette. Kitánította, hogy mikor estefelé látja Janit a munkából hazajönni, szólítsa mindig magához és beszélgessen vele jó darabig. Jani legjobban szereti, ha Mari felől kérdezzetik; arról akármeddig szívesen beszél.

Megígérte, hogy ezt a biró fia megcsinálja neki busásan.

A leány hajlott a beszédre és így csak alkalomra vártak, hogy hozzá lássanak a terv megvalósításához.

Nem is kellett soká várni.

(Folytatása következik.)

Mikor a nesztelenül elközelgő csendes alkony szürke palástját leteríti az álom keblére szenderült föld arczúra s körpályát futó égitegek jelennek meg ezüstös fényeikkel a felhőtlen égboltozat kék tengerén, hegyek lábainál, pázsitos kaszálók tisztás helyein piros fény lobban fel, mint jelzőlámpa a tenger hullámai között.

A ki nem tudja: mi ez, megdöbben, s valami babonás félelem száll szívébe. Lidérczre, földalatt lakó szellemre gondol mindjárt és a jó Isten védelmébe ajánlja magát.

A mi népünk jól ismeri már e lobbanó fény eredetét. Tudja, hogy nincs abban semmi boszorkányság. Egyszerű, kevés igényű pásztoremberek tanyáznak ottan, s róluk nevezték el azt a fellobbanó fényt pászortűznek.

Valamennyi pásztora van a határnak, itt ad egymásnak találkozót. Mikor az est leborul a mezőségre s a virgonez állatok csendesen, egy helyen maradva legelésznek, azok a napbarnított arczu, izmostestű pásztor-emberek, kik naphosszat szótlánul ballagnak nyájaik után, csendes gondtalanságba merülve, összegyülekeznek, hogy megbeszéljék a nap eseményeit.

Nem járt ez iskolát egy sem, s azt se tudják: mi fán termett a betű, hanem azért nékik is megvan a maguk irodalma. Az igaz, hogy nem papirosra nyomott szép betűkről olvassák le, hanem azért csak mégis irodalom ám az!

Érdekesnél-érdekesebb történetek maradnak ajkaikon fiuról-fiura. Rendesen az öregebb pásztor az előadó, s a többi mohón szívja magába a minden ezikornyázás nélkül, magyaros észjárással előadott esetet, mely az idő elhaladtával is friss emlékezetben marad.

A tűz piros nyelve magasba lobban. A pásztorok gubáikra heveredve bámulnak bele az izzó parázsba. Körül, a lapos térséget méltóságos csend karolja át, csak néha zavar bele a vadászó bagoly kellemetlen kiáltása.

Bodor füst kavargó fel a rövidszáru cseréppipából, összevegyülve a siránkozó nyers galy kesernyés füstjével. Mozdulatlanul szipákol mindenik, tisztességtudással várva, hogy az öreg pásztor törje meg a csendet.

— Ahun ni! — rikkant fel a magasba mutatva. — Megint leszaladt egy csillag! láttátok?... Szent igaz, amint Siró János a nevem, hogy most is egy szép asszonynak lett szomorú vége.

A nyalka pásztorlegény megsodorgatja erősen kikent bajuszát, tűzbe meríti pipáját s egyet köhint.

— Hát nem hiszed? — fordul felé az öreg, a ki a köhintésből is értette a szót.

— Miért ne hinném? Meghalhatott biz' ott tiz is egyszerre! Elég nagy ez a széles világ!

— Soha! Mikor egy csillag lefut, akkor csak egy ember élete aluszik ki, még pedig erőszakos halállal. Azért fut le a csillag oly sebesen! Mit értesz te ahhoz, gyerek?! Én tudom, mert ismerem a csillagok járását!... Akkor is így volt, mikor Aranyhaju Sára olyan szerencsétlenül járt!

— Beszélje el, urambátyám! — nógatták a többiek.

— Mit beszéljem? Az ugyan nagyon szomorú história No de legyen, ha úgy szeretnétek hallani!

Ott jön...

Még akkor a Csegei uraságnál legénykedtem Kásás Mihály számadó mellett. A híréből hallhattátok, hogy milyen erős, megtermett ember volt. A nyájára törő csikaszt megragadta pusztá kézzel s addig verte a földhöz, míg ki nem lehelte páróját.

Szerette is az uraság nagyon, mert jobb keze volt. Értett minden ügyes-bajos dologhoz. Jól is ment a sora, míg az első felesége élt, mert az igen takarékos egy teremtés volt. Kétszer is a fogához verte a garast, míg egyszer kiadta.

Hanem hamarjában meghalt a szegény teremtés. Gyenge volt az istenadta, mint a lecseppent harmat. Azt mondták a doktorok, hogy a levegő nem használ neki. Mintha bizony szegény embernek lehetne válogatni a levegőben!

Kásás Mihály nagyon sajnálta s megesküdt a sírjánál, hogy sohasem fog megházasodni. Elég bolondul tette! Nem érte fel észszel, hogy az ember szive nagyon érzékeny a fájdalomhoz, de gyorsan is begyógyul a rajta ütött seb

Akkoriban került haza Káté Sára a városból, hol szobaleányoskodott. Milyen helyre egy teremtés volt az, én teremtőm! Nem csoda, ha bomlott érte a falu fiatal-sága!... Az arca olyan, mint a frissen mosott gyapju s a pünkösdi rózsza színe ráecsetelve. A haja meg sárga, mint a tegnapi vert arany s ha leeresztette, a földet septe.

Egyszer azt mondja nekem a gazdám, hogy hát ő, ha az Isten is úgy akarja, feleségül veszi a szép Káté Sárát.

— Hát hiszen szép leány, — mondtam neki. — De vajjon szereti-e kelmedet?

— Miért ne szeretne? Ha nem vagyok is épen a fiatalabbjából, még meg tudom ülni nyereg nélkül a lovat. Aztán meg egy kis vagyonka is csak van. Nem fog mellettem szükségét érezni!

Ráhagytam a szót! Miért ellenkezem vele? Bolond ember volna, ki a napot akarná megállítani az égboltozaton az ő járásában. Tudtam, hogy az ellenmondás még hevesebb vágyra ingerli, hát hallgattam. Csak titkon csóváltam a fejemet s mikor egyedül voltam a mezőn, gondolkodtam el a dolog felett.

Hiszen én tudtam, hogy nem szereti! Volt már az ő szívének más boldogítója. De mit nem tesz az a kis vagyon? Suba András derék legény volt, de szegény, akárcsak a templom egere. Sára meg nagyra vágyott. Inkább akart számadóné lenni.

Meg is becsülték egymást, mikor összekerültek. Minden szavuk édes szerelemből született. Édes apjukomnak, édes páromnak hívták egymást. Talán meg is férnek békeségben, ha a sátán ide nem vezérel egy fiatal tisztartót.

Csinos, megnyerő arczu férfi volt. Olyan csizmát hordott mindig, mint a csiszolt tükör. Csak a természetére nézve volt nagyon asszonyos. Valóságos metyege lett a falunak s nem egy férfunak rabolta el szive nyugalmát.

Sárával is hamar ismeretséget kötött. A szép aranyhaju számadóné ugyancsak megigézte. Ugy-ugy elfogódott a szívem, mikor hallottam, hogy miképen szedik rá az én jámborlelkű jó gazdám.

Sokszor elhatároztam magamban, hogy leütöm azt az ispánt. Inkább én szenvedjek, csak a gazdám nyugalmát ne háborgassák. Mert nagyon ragaszkodtam hozzá. Ugy tekintetem, mint a tulajdon édesapám.

De nem volt okom rá, hogy beleköthessek. Ha meg fel-

tolom magam a gazdám védőjéül, bizony még engem tartottak volna a Sára asszony titkos szeretőjének, ugy-e?

Hosszu ideig volt így ez állapot. A gazdám semmit sem gyanított. Hanem egyszer kitört belőlem az indulat s tudtára adtam mindent.

Mint a vasrúddal megdöfött oroszán, úgy ugrott fel. Sohasem láttam még ilyen elvadult indulatban. Szót sem tett, csak üvöltött, mint a prédát hajhászó farkas. Elfutott nagy sebességgel a falu felé, én meg subámra heveredve bámultam az égboltozatra...

Vakító veres fény lobbant fel a falu felől, mely kiszínezte az ég peremét. A sávós, lángszínű fény mind feljebb terjedt...

Néztem mereven, szótlánul s egyszerre csak egy tündöklő csillag sebes futásban lefordult az égboltozatról... Megdöbentem s felugrottam, hogy a falu felé menjek, de a gazdám villogó szemekkel, örületet kifejező arccal állt elébem.

— Ne menj! A boszu végre van hajtva. Az ajtót bekötöttem s rájuk gyujtottam a házat!...

A szép aranyhaju Sára akkor lehelte ki lelkét, mikor az a csillag lefutott az égről. A zsarátnok között találtak rá elszenesedett holttestére. Ott halt meg a tűzben az ispánnal együtt.

Gazdámát meg elvitték!... Nem hallottam hírét sem azóta!...

Hát ne beszéljen nekem senki! Az az igaz, a mit én mondok! Mikor egy csillag lefut, mindig egy szép asszony lelke költözik el!...

A hamvadó parázs végsőt lobbant. A pásztorok is elszenderültek s álmodtak ott a tág mező pázsitos keblén lefutó csillagról, hűségtelen szívü aranyhaju szép asszonyról...

MELYIK GYŐZ?

— Svéd regény. — (9. fejelet.)

Irta: *Canajetto herczegnő*;
fordította: *K. Beniczky Irma*.

III.

Alice kimondhatlan honvágyat érzett. Hiszen itt minden olyan nagyon szép, a kultura birtokába vett minden talpalattnyi földet, az utak magas falak közé szorítva a gazdagon termő déligyümölcsfák védelmére, igen, mindez gazdag és pompás, de ez a természet soha sem állhat oly közel szívéhez,

mint hazája üdezőld rétjei és hegylejtői a legelő nyájakkal, mint a lány moha és avarfű szőnyegek magas gránittömbök közt, az erdők fenyőillatukkal és borostyánfödte szikláikkal és a tenger örökké játszó, morajló friss hullámaival, melyek a messzire kinyúló sziklák közé szorulnak. Alice még akkor is védekezett ellene, midőn a déli éghajlat sajátos varázsa lassanként, ugyszólván lépésről-lépésre, lelkébe lopódzott és elbűvölte, de szívének mélyében szeretettel őrizte a drága hon természetének és gyermekkori tündérvilágának emlékét.

Egyszer, midőn Alice is Agotával és a két

A fészekrabló!

angol hölgygyel — Florence és Harriet — kikocsizott, egy kisebb, ragyogón fehér márványvilla mellett haladtak el, mely a ezitromfák sötét zöldjének keretében egy magaslaton állt, lapos tetejéről gyönyörű kilátás lehetett az egész tengerparti vonalon végig egész Genuáig, a másik oldalon meg épen Korzikáig lehetett látni tiszta időben.

— Azoknak az embereknek, kik ott laknak, tulajdonképen boldognak kellene lenniök; — mondta Florence, — pedig nem hiszem, hogy úgy van. A mult évben láttuk őket. Néha ide jönnek pár hétre — nagyon előkelő család, valami herczeg — a nevet elfeledtem — a nő valóban isteni szépség, de a férj — képzelje csak, egészen nyomorék, béna, mindig toloszékben ül fönn a terraszon; azt mondják: néhány hónappal a menyegző után érte őt a baj. Ugyszólván soha sincsenek együtt, ha a férj jön — az asszony megy. Néha eljött az öcsese is, szép fiatal ember; azt beszélik: a herczeg nem szereti azért, mert ő lesz az örököse. Anyyra is udvarolt szép sógornőjének, miszerint azt hittük, hogy az már egy kicsit sok. Hogy is hívják őket, Harriet? Pompás palotájuk is van Genuában.

— Talán Palmi herczeg lehetne? — jegyzé meg Alice s nagy bosszuságára észrevette, hogy elpirult.

— Nem tudom, — felelt Harriet. — Ki is tudná észében tartani ezeket a furcsa olasz neveket. Azt is hallottam, hogy a fiatalabbik nagyon szellemes, egy kötet költeményt is kiadott, mi nagy feltűnést keltett.

Tehát valóban ők voltak! Milyen különös lenne, ha most alkalmilag megismerkedne velök. A márki költeménygyűjteménye mindig kísérője volt magányos sétáin, mióta Nervibe jött. Nem bírta annyira az olasz nyelvet, hogy teljesen megértse, de azonnal ösztönszerűleg érezte, hogy itt egy rokonszellemmel találkozott, ki azonban olyan erővel és eredetiséggel, hatalmas szatirával, élességgel a támadásban bírt, miáltal egész benső figyelmét lekötötte és kápráztató szellemessége által elbűvölte.

De ama kilátás fölötti örömét, hogy talán megismerkedik vele, mégis megzavarta a természetétől elválaszthatatlan félelem, hogy csalódhatik benne s nem felel meg a képnek, melyet magának róla alkotott, és ha az ismeretség csak egy szavától függne, bizonyára nem mondaná ki azt a szót.

Most már nagyon is meleg kezdett lenni Nerviben és azok a vendégek, kik a telet itt töltötték, már többnyire elhagyták a szállodát. Csak Ágota barátjai, a Grey Johnson-család maradt még ott, mert az anya beteg volt s nem utazhatott.

Ágotának Rikárdra kellett várnia, ki csak augusztusban jöhetett érte, akkor, mielőtt hazatérnek, mindahárman körutat terveztek Olaszországon keresztül. Most a nagy hőségben egész nap a szobában tartózkodtak, csak este mentek ki a parkba lawn-tennis játszani. De annak urát: Grapallo márkit legközelebb haza várták és akkor ezen üdülőhelyből is ki lesznek zárva.

Egy délután, midőn a parkba jöttek labdáikkal, látták, hogy a villa nyitva van; a loggiában, mely a játéktérre nyílt, társaság ült. Azonnal vissza akartak fordulni, de egy középkorú ur udvariasan eléjük jött s kérte őket, ne zavartassák meg magukat játékuikban. A szállodástól hallotta, hogy a hölgyek itt szoktak mulatni, és ő, Grapallo márki, nagyon örülne, ha ezentul is eljőnnének ugymint eddig s parkját jelenlétüikkel élénkítenék.

A három fiatal leány kissé zavarba jött, nem tudták: elfogadják-e az ajánlatot vagy nem. De Ágota nyugodt női méltóságával azt felelte, hogy

hálásan elfogadják a márki szives ajánlatát s felhasználják az engedélyt.

Alicenek ez nem tetszett, az ő nézete szerint távoznok kellett volna. A mint a loggiára egy pillantást vetett, látta, hogy a társaság hölgyekből és urakból állt, és ösztönszerűleg kitalálta, hogy Szerra márki is köztük volt. Ha most találkoznak, az nem lesz az ő előnyére. Alice nem volt ügyes játészó s nem is talált élvezetet ilyen mulatságokban; tudta, hogy olyankor nem mutatja magát előnyös oldaláról, rövidlátó és szórakozott levén. És öltözéke is — neki nem volt külön lawn tennis kosztümje, mint a többinek, csak rövid egyszerű ruhája, sávós vászonbluzzal és bőrvvel derekán, az utóbbi időben felhasználta a magányt, melyben éltek és kényelmes hűs ruhában járt, de most ezt nagyon is egyszerűnek találta. És dus nehéz haja, mely minduntalan felbomlott a játék heves mozdulatainál! Mindig meg kellett állnia, hogy feltűzze.

Milyen együgyű szórakozás is felnöött emberek számára ez a futkosás! A játék még sohasem ment olyan rosszul, mint ma. Egyetlenegy labdát sem tudott eltalálni, végre megbotlott, elesett és erősen megrántotta a lábát a csuklóban. Ez annyira fájt, hogy szemei könybe lábbadtak. Az urak azonnal körülfogták, Szerra márki is köztük volt. Alice a résztvevő kérdésekre azt felelte, hogy semmi baja sincs, de minden erős akarata daczára alig bírt a lábára lépni, úgy hogy a villa tulajdonosa karját nyújtotta neki és gondosan haza vezette. A másikat az első pillantásra észrevette — egészen elfoglalta a hölgyek egyike, szemkápráztató szépség tüzes fekete szemmel, melyek versenyt sugároztak pompás gyémántjaival.

Ejjel, míg hideg borogatást rakott dagadt lábára, csodálatos lehangoltság vett rajta erőt. Bántotta, hogy olyan ügyetlen volt és bosszusággal gondolt a szép olasz nőre, ki ott állt és hosszunyelű szemüvegén át szemlélte.

— De hát végre, mi közöm mindezekhez? — mondá magában. Mit törődjem én azzal a társasággal? Az egészen más világból való, mint én, s nem állunk közelebb egymáshoz, mintha két különböző bolygón élnénk.

— Nos, láttad tegnap a márkit? — kérdezte Ágota másnap reggel. — Harriet azt állítja, hogy ő is a vendégek közt volt.

— Igen, láttam őt, — felelt Alice, de nem igen hasonlít arczképéhez, azok nagyon eszményitve vannak. Költeményei is sokkal szelemesebbek, mint ő maga.

— És te mindezek iránt tisztába jöttél ama rövid néhány percz alatt? — kérdezte Ágota csodálkozva. Különben, te nagyon hirtelen szoktál itélni.

Alice e naptól kezdve nem olvasta Szerra költeményeit; nem érdekelték többé.

IV.

Ágota és Alice már régen szerettek volna fürdeni, de a fürdőházakat csak juniús vége felé szokták kiállítani. Minthogy Nervi nem bír igazi fürdőparttal, mert az meredek és sziklás, e szerint ott nincs is igazi fürdőélet. Csak néhány környékbeli olasz családnak, melyeknek itt saját nyaralói, a sziklák közt szétszórva fürdőházaik vannak, ezekhez a sziklába vágott lépcsőkön lehet jutni, de a közönség elől el vannak zárva.

Az angol szálloda most Propallo márki lépcsője alatt állította föl fürdőházait, mert ezt a lépcsőt a vendégek is használhatták, Ágota, Alice meg a két

angol miss az első nap reggelén siettek le, hogy az annyira dicsőített kék habokkal megbarátkozzanak.

Mikor leértek a kis előpartra, már ott találtak néhány hölgyet és urat összegyűlve. Némelyek a vízben lubiczkoltak, mások félig levetkőzve a parton heverték és sütkéreztek. Szerra is ott volt.

Sárgavörös-sávós fürdőmezt viselt, mely alakja ifju ruganyosságát és kellemét és azt a majdnem nőies finomságot, mely az olaszok tulajdonsága, igen előnyösen föltüntette. Ama szép feketehaju hölgy fölé volt hajolva és segített neki a frutti di mare tengeri gyümölcs gyűjtésében: kagylót, csigát és más kicsi tengeri állatokat, melyek a sziklahasadékokban rejtőznek. Fehér gyapjuszövetből készült sötétvörössel szegélyezett fürdőöltözetet viselt s nagy védőkalapot sötétvörös szalaggal. Nyak, karja és lába bokán felül meztelen volt; s a bluze alatt egész világosan kivehetők voltak duzzadó idomai és olyan közel ért hozzá, ha vele beszélt, s olyan egyenesen nézett a szemé közé sugárzó mosolyával és tüzes szerelmes szemével, miszerint Alice elpirult, midőn őket látta és sietett a fürdőházba.

Alice most látta először, mint fürödni együtt urak és hölgyek s fölötte megbotránkozott rajta. És midőn fölvetta a Génuában vásárolt fürdőmezt s látta, hogy épen úgy van öltözve, mint a többi, annyira szégyelte magát, hogy szívesen lemondott volna a fürdésről, de a két angol miss annyira kinevette őt, miszerint belátta, hogy nevetségessé teszi magát, ezért gyors elhatározással feltárta az ajtót és a többi előtt kiugrott. Florence és Harriet követte, de nem valami nagy bátorsággal és tulságos szemérmeskedéssel.

Utánok Agota jött, bizton, természetesen, s meggyőződve, hogy nagyon jól veszi ki magát tej-szín testbőrével, magas, sugar alakja kifogástalan magatartásával, nem sejtve, hogy az ő megjelenésének érvényesítésére szükséges a divatos toilette. Lassan, nyugodtan körültekintve lépett föl egy körre, mely körül mély volt a víz, leugrott és kiuszott a szabad, nyílt tengerre; angol barátnői követték.

(Folytatása következik.)

A HÉT TÜKRE.

— Csevegés. —

Kalandozzunk vissza történetünknek abba az idejébe, mikor még őseink a nyereg alatt puhították angolokra beefsteakjuket és ittak rá erjesztett kanczatejet, ahogy még ma is megteszik az osztyákok vagy cseremiszek. Amikor még a magyar vitézségnek a tenger sem szabott határt s lovacsapatok támadták meg és vették be az Adria tenger menyasszonyát Velenczét. Páratlan haditett a világtörténelemben! Abban az időben történt, hogy a magyarok a szomszéd bajorokat és németeket olyannyira szorongatták, hogy még litániákba is belefoglalták, könyörögvén az Istennek: „A magyarok haragjától ments meg uram minket!” Hanem aztán, hogy a jó németek a maguk kárán tanultak s ellesték a magyarok harczmodorát, Augsburg a tanu rá, hogy elverték bizony bennünket. Akkor már nagyon elbizakodottak voltunk. 955-ik évben aug. 10-én volt, hogy Augsburgnál a diadalmas magyar kard először kapott csorbát. Nem köszörülte ki ezt aztán Merseburg sem! Ott esett fogságba Bulescsal és Surrel együtt Tas vezérnek a fia Lehel is!

Régi krónikások csapásán járok — s ez sokkal kényelmesebb, mintha tagadnám, mit azok állítanak, tehát Márk és Thuróczy krónikája szerint, Lehel, mikor Regensburg kapuja előtt a bitófához vitték, hogy felakasztsák, csupán azt a kegyet kérte, hogy harci kürtjén hadd fujjon egyszer. Megengedték, ő meg szépen fujta úgy, hogy Henrik király egy bizalmas emberét Konrád királyt (?) akkor, mikor a nótában pauza állt be, úgy fejbe vágta, hogy menten meghalt tőle.

Ugyancsak azok a krónikások állítják, hogy aztán Lehel ilyen recitativóra fakadt:

„Eredj előttem a másvilágra: hogy ottan a szolgálóm légy!”
Igy történt és nem egyébként, tanum reá Jászberény városában máig megőrzött kürt, melyen még az a horpadás is meg-látszik, melyet a koronás pauza alkalmával szenvedett.

Vannak ugyan, a kik Lehelnek ezt a zenei remeklést kétségbe vonják, sőt annyira nem respektálják a nemzeti hagyományt, hogy a jászberényi kürtöt egyszerű ivőtűlöknek degradálják, a melynek csak annyi köze a világtörténelemhez, mint pl. Jászberény városának a spanyol-amerikai konfliktushoz. No de ezek ellen ott van a magyarságnak egy tekintélyes része, ki esküt tesz rá, hogy ez betűről-betűre megesett, s hogy ez a nevezetes kürt ma is Jászberény tulajdonát képezi.

Ez a dicső kürt tehát közel ezer éve, hogy hallgatott; nem akadt emberfia, aki rajta hangot tudott volna kicsalni. De ugy látszik, a csodák kora nem járt még le, Káldy Gyula, ez a nyughatatlan lélek, a ki ha másban nem, hát legalább dalaiban szeretné a multakat felidézni, elvetődik Jászberénybe s az ezer éve néma kürtöt ajkaihoz emeli — belefű — és megszólal a kürt, még ugyan bizonytalanul, de hangot ad. Káldy feljön Budapestre, leviszi magával a napokban az opera egyik jó tüdejű kürtösét, s az előbb egy egész oktávot fuj rajta a kromatikus skálán, aztán meg egy Káldy hevenyészte olyan riadót hallat, hogy csodálnám, ha az Augsburg mellett elesett magyarok tömegesen nem támadnának fel!

Lehel kürtje megszólalt! — Már csak el kell következni annak a boldog kornak, a mikor Magyarország csak Magyarország — semmi több és mégis sok, nagyon sok! — Vagy mi mást jelent, hogy Lehel kürtje ép most szólalt meg!?

* * *

Mert hát politizálás nélkül csak a tényt említve, Magyarország eddig nemcsak Magyarország volt, hanem egyuttal fele volt az Osztrák-Magyar-Monarchiának is, osztályosa, társa, jóban-rosszban egyaránt. Mikor Deák Ferencz 1867-ben megeremtette a máig is élő állapotokat, azt hitte, hogy művét örök időkre alkotja. Hanem (jó lesz szárazon tartani a puskaport) beleszurt a kiegyezési törvénybe egy iczi-piczi kis szót, ezt a szót, hogy „alkotmányos”, hogy ha a szomszédnak tetszik kirugni a lába alól az alkotmányosságot és sülyed, akkor ne kapaszkodhassék belénk. És lám, a haza bölese egy kis szöveget ütött a falba, melyen megakad most az egész kiegyezés; mert bekövetkezett az, a mit a böles ember nem remélt, de mégis elkészült rá.

No már most, hogy lesz, mint lesz? Külön válik-e Magyarország, nem-e?

Izgatottan lesi az egész politikai világunk a miniszterek tanácskozását, még abban is óment keresnek, hogy az opera jó tüdejű kürtöse riadót tudott fujni az ezer éve hallgató jász kürtön.

* * *

Furcsa jószág ez a kürt — már most általánosságban beszéllek a kürtől — a cseh muzsikusz olyan hopszot fuj rajta, hogy valamennyi égnék álló orru atyafinak beleviszket a talpa. Mikor aztán az ismert Säckingeni trombitás fujja el rajta, hogy „Es ist im Leben hässlich eingerichtet”, hát valamennyi szentimentális bakfínak köny szöki a szemébe, mikor meg a katonabanda hatalmas kürtjén Beethoven „Marcia funebre”-je gyászindulója harsog, még nekem is hideg fut végig a hátamon. En is halott-kisérő hangokat szeretnék kicsalni kürtömön s ha gixert ad, ne az érzés, de tán a zenei tudás hiányának rójják fel kedves olvasóim.

* * *

Magyarország történetében egykor nagy szerepet játszott család egy utódja hunyta nyugalomra szemét: gróf Bethlen András. Aránylag fiatal korában munkakedvének teljében ragadta el a halál azt, ki Magyarország közéletére négy éven keresztül mint a közgazdaság vezérő alakja, földmívelésügyi miniszter folyt be. Gróf Bethlen András 1849-ben született Kolozsvártt. Politikai szereplését 1873-ban kezdte meg — huszonnégy éves korában — s már 1882-ben Brassó, majd Szeben főispánja lett — 8 év mulva már azoknak sorában látjuk, kik Magyarország első méltóságait viselik. 1890-ben miniszter lett, s mint ilyen tevékeny munkásságot fejtett ki a Tisza egységes szabályozása körül, a borhamisítás ellen intézkedéseket hozott életbe, a telepítést felkarolta, a mezőrendőri törvényt meghozta, a megyei gazdasági bizottságokat létesítette és fejlesztette az állattenyésztést, előmozdította a gyümölcsstermelést, a növénykísérleti ügyet szervezte, s megkezdte az agrárstatisztikai munkálatokat — s mindezt rövid négy év alatt. Sokat szenvedett, sok csapás érte, betegsége a félszemétől fosztotta meg s gyógyíthatatlan gyomorrákja erősen kinozta, míg végre az elmúlt héten a korai sirba döntötte.

Szinte szeretném, ha a nekrológok kürtjét sohasem kéne ajkamhoz venni, hiszen oly kevesen vannak ma már, akik egy teljes emberi életet mások boldogításának szentelnek, kik minden önérdek nélkül munkálkodnak hazájuk jólétének, hogy szinte kedvem volna a Säckingeni trombitástól plagizálni csak egy sort, ezt, hogy: „Rosszul van ez itt e földön elrendezve”.

Kürtös.

APRÓSÁGOK.

Nagynéni: Te csak akkor jössz felém, ha pénzre van szükséged.
Unokaöcs: De édes néni, csak nem jöhetek még gyakrabban.

*

A: Nézd csak, pajtás. Bereginék hogy meg lapult a hasa, a mióta képviselő.

B: Nem csoda, barátom, — hasból beszél.

*

A: Igaz, hogy nem veszed nőül Ilkát?

B: Igaz; — őszintén megvallva, nagyon ostobának tartom.

A: Mindenesetre, hiszen nőül akar menni hozzád!

KÉPEINKHEZ.

Dr. Schmidt József. A kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumban a nemrég beállott változás a távozó Vörös László államtitkár helyébe emelte dr. Schmidt Józsefet, kinek arczképét vezérképünkön mutatjuk be olvasóinknak. Ezen fontos állás, melytől a miniszter után első sorban függ hazánk ipara, kereskedelme és közlekedésügye, ép oly lelkiismeretes, mint alapos munkát követel, különösen ilyen válságos időben, mint a mai, mikor a politikai viszonyok, meglehet, hogy oly akadályokat emelnek iparunk és kereskedelmünk elé, hogy a beállható regresszív haladást csak a mély tudás és ernyedetlen munkakedv és bölcs előrelátás fékezheti. Mind e tulajdonságok megvoltak a leköszönt államtitkárban, de az új államtitkárnak multja is garanciát nyújt nekünk a jövőre. Schmidt József dr. hivatalnoki pályáját a miniszteriumban kezdte, és fokról-fokra emelkedett, míg mai méltóságát elérte. Hosszu pályafutása alatt elsajátította mindannak a nehézségnek leküzdésére szükséges képességeket, melyek új állásában eléje tárulnak.

Csak holttestemen át! Hogy a nők gyakran hevesebben szeretnek, mint a férfiak, ez köztudomásu dolog. S míg a férfira egyéb gondok is nehezdednek, nevezetesen a megélhetés gondja nemcsak maga, de minden hozzátartozója érdekében, a nő minden gondolata, minden érzelme ebben az egy szóban összpontosul: szeretlek! Szíve egész hevével, teljes valójával csügg a szeretett férfium, kész érette életét és vérét áldozni, ha kell. Ezt a végtelen szeretetet allegorizálja a szobrász a képünkön látható szoborművön, amikor a szeretett férfi életét veszély fenyegeti s a nő közbeveti magát, hogy testével fedezze azt, kiért lelkét is szívesen feláldozná.

A nyár vége. Rövid pár nap még, s ez a nyár is már csak a mult regéje lesz. A virágok a kiegészített földben fáradtan állanak tövükön, szirmuk elfonnyadva konyul le, — ezek a virágok éltek, s most, hogy élet-czéljüket teljesen elérik, a gyümölcsnek adnak helyet. Az ember — de különösen a lányok élete de mennyire hasonlít a virágokéhoz, élete tavaszán minden leány egy-egy rózsató, a legszebb álmok, a legszebb remények rózsabimbójával megrakva. Hány hull le ezekből bimbófakadás előtt, mielőtt a szerelem nyárideje kifakaszthatná a legszebb érzellem rózsáját! Aztán a kipattant virágot beh gyakran nem követi a gyümölcs, s a nyár végén szomoruan veszi észre a leány, hogy hiú ábrándkép volt, ami után ugy epedett, szíve elfásult, s a virág szirmjai fáradtan konyulnak le a kiszáradt földben álló rózsatóról.

Mit csináltakok?! Lánczosadta, csupa méreg az ember élete a gyerekek között. Ez a csöppnyi had alighogy valamelyest felcseperedett, ront-bont, zuz mindent, a mi a kezébe akad. Nem lehet előttük semmit sem állva hagyni, hogy kíváncsiságukat föl ne ingerelné, nem lehet semmitsem eltenni, hogy nyaláncságuk bele ne kóstolna, persze, hogy törnek, zuznak mindent, most is leverték az edényt! — Mit csináltakok? Eltörni

tudtok mindent, de beszerezni semmit, dejszen lánczosadta, majd adok én nektek, hol is van a főzőkanál!?

A forrásnál. Nekünk, Európa boldog szülötteinek, kiknek erdeiben a farkas és vaddisznó tán az egyedüli veszedelmes vad, no meg a medve, nekünk, kik ugy estalkonyat táján a forrástól legfeljebb ha a békák brekegését és unk-olását halljuk, fogalmunk sem lehet arról a koncertről, mely a még kevésbé ismert világrészek forrásaitól hangzik. De össze is jön ott a legkülönfélébb állatok egész sereglete. Előbb a sakállok, majd gnu, csorda, ez a félig bika, félig ló, a kazuár, zsiráf, a zebra és a többi és a többi. Mikor aztán beáll az alkonyat s a ragadozók közelednek, akkor reszketve menekül minden állat.

A fészekrabló. Csunya dolog megfosztani a madarat fészektől, kirabolni ezt, elszedni a tojásokat, vagy a pehelyszőrű kis madárfiókokat; nem is teszi ezt, csak rossz gyerek. De vannak vidékek, hol a ragadozó madarak valóóságos csapásai a vidéknek, hol pl. a saskeselyű a bölcsőbből rabolja el a gyermeket s viszi haza fészekébe prédául. Az ilyen vidék pusztítja a madár fészkeit, kirabolja. És ez nem olyan veszélytelen foglalkozás; a saskeselyű, ha észreveszi a merényletet, borzasztó ellenfél, mely horgas erős csőrét, borzasztó karmait és hatalmas szárnyait ugyancsak tudja használni, és az emberrel szemben is felveszi a harcot. Nem is mer senki maga ily tette vállalkozni, mindig fegyveres emberek kíséretében indulnak a vállalkozók utra s míg ők romboló munkájukat végzik, a fegyveres őrök figyelemmel kísérik a szemhatárt, nem jön-e haza a saskeselyű? Ott jön! hangzik a figyelmeztetés — a vadász vállához kapja fegyverét, egy dördülés és a saskeselyű karikázva hull a levegőből a földre, elrombolt fészke mellé.

SZERKESZTŐ POSTÁJA.

Mély részvétellel vettük tudomásul lapunk legelső előfizetőjének *ö. Baranfalvi Aba Mihályné* szül. *Városmény Bertalan Etel* urnőnek elhunytát. Fogadja a gyászoló család igaz részvétünkét. — **R. E. Newyork.** Kérdéseire a következőkben van szerencsénk válaszolni: A gyermeknek az apa természetes és törvényes gyámja, ha azonban az árvaszék más gyámot nevez ki, ugy ennek a kiskoru gyermek érdekeit az *atyától függetlenül*, gyakran éppen az atyával szemben kell védelmeznie. Az atya a gyámot semmire sem kényszerítheti. Nagykoru lesz a 24-ik életév betöltésével. Igen, akkor megkapja. A gyám (tutor) nem tagadhatja meg, ha azzal gyámoltja érdekeit mozditja elő. Aunak a barátnőjének, kiből egy második Sarah Bernhardt lehetne képeztetni, nem tudunk maecenast ajánlani. Próbáljon a Nemzeti színház inténdánsához fordulni (jelenleg méltóságos gróf Keglevich István). — **M.** Nem gondolja, hogy levelének alakja (az a sok törlés, közbeszurás stb) no meg a hangja talán mégsem egészen illő. Nem kívánunk kaligrafikus írást, ezt se tettük volna szóvá, ha első ízben történnék. — **P. D. Jó — Borszéki székely** (Keszthely). Szíveskedjék közleményét még egyszer beküldeni, mert amint másoknak is megüzentük, titkos írással közölt dolgokat a legjobb akarat mellett sem közölhetünk. — **F. L. Betegen.** A második, harmadik és végső versszakokban a lábak sántítanak s ezt nagyon meg lehet érezni! — **Ius.** Kivánságát azért nem teljesíthetjük, mert hisz látja, hogy annyi közlenivalónk van, hogy más el nem fér. A leány 14—15 évvel lép a „backfisch” korba. Haját áztassa néha tiszta bortörkölybe. Szeplő ellen nincs orvosság — őrizkedjék mégis a napsugaraktól, a bőrt legjobban hideg friss víz finomítja. Végezzen testmozgásokat, hogy jó étvágya legyen, aztán egyék jóízűen. — **B-k Sz.** Álneveket elárulnunk nem szabad. — **F. E.** A számrejtvény jó. A költemények kísérletek. — **P. V.** — Köszönjük. — **A mosolygó napsugár.** Ön arra kíváncsi, hogy miért van a szív, s a szívben szerelem? — Mondja csak, biztos ön abban, hogy a szerelem a szívben van? — A szív arravaló, hogy a vért szétvigye az erekbe; a szerelem meg, hogy az emberi faj ki ne vesszen. Meg van elégedve feleletünkkel? Több kéz iratról a jövő számban.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: **FARAGÓ SIMON.**

Neumayer Ede könyvnyomdájából Budapest, VI., Szerecsen-utca 35. szám.